

WAT BINDT ONS?

TEKSTEN VAN

Michel van Egmond

Monique Mosheuvel

Marije Rubingh

TransplantERENdag 4 juni
2016

blok 1

LANGZAAM DRINGT HET DOOR

Marije Rubingh

BLOK 1

Het is maandag 21 december, buiten ligt een dik pak sneeuw, de wereld is wit, de geluiden zijn gedempt, de lucht is blauw, en er heeft de hele dag een waterig zonnetje geschenen.

Ik kom uit de nachtdienst en moet eigenlijk gaan slapen, maar een dag, zo prachtig als deze, wil ik niet aan mij voorbij laten gaan.

Om kwart over vijf pak ik de telefoon en bel mijn moeder.

Zoals elk jaar ben ik erg laat met het versturen van de kerstkaarten, en heb ik mijn adresboekje niet op orde.

We wisselen wat adressen uit en zeggen allebei “tot de 26^e, ik heb er zin in”.

Dan is het tweede kerstdag en de dag er na, de 27^e, vieren we dat mama 60 jaar wordt.

Die avond, om tien over tien, gaat de telefoon, er wordt met een onbekend nummer gebeld, ik ben inmiddels erg moe na mijn nachtdienst en denk “pfff...geen zin meer, ik neem niet op...” Als in een reflex doe ik het toch.

Het is Martijn, de partner van mijn moeder.

Hij huilt.

Hij is in het ziekenhuis want mama heeft een hersenbloeding gehad en het gaat helemaal niet goed.

Ik zeg ‘Huh...maar ik had haar vanmiddag nog aan de telefoon... dat kan toch niet... Er ligt heel veel sneeuw, de treinen rijden niet, ik kan niet komen!’.

Martijn zegt dat hij dat snapt en gaat mijn zus bellen.

Ik leg de telefoon neer en pas twee minuten later dringt tot mij door wat ik heb gehoord.

“Wat!?!...Mama gaat misschien dood!” en “Ik moet er heen!!!”

Monique Mosheuvel

BLOK 1

Het is zomer 1980 en ik kom terug van vakantie in Italië.
Het was een heel leuke reis maar nu heb ik last van mijn onderrug.
Ik neem aan dat het door het slepen van de zware bagage is.
Ik laat de koffer de koffer en duik mijn bed in.
Twee dagen later ben ik nog steeds verschrikkelijk moe en doet mijn rug nog steeds pijn.
Langzaam dringt het tot me door dat spierpijn nu wel over zou moeten zijn.

Het volgende wat ik me van die periode herinner, is de huisarts die me naar het ziekenhuis doorverwijst voor röntgenopnames.
Ik blijf een nierbekkenontsteking te hebben en daar ik noch oud noch zwanger blijf te zijn, moet het nader worden onderzocht.
Bij het röntgenonderzoek worden, in mijn herinnering, twee tafelpoten in mijn buik gedrukt om een zo duidelijk mogelijke foto van mijn nieren te maken. Ik voel de druk nog!
Wat een geluk dat er tegenwoordig eenvoudiger onderzoeksmethoden zijn.

De foto's laten geen twijfel bestaan, ik heb aan beide zijden cystenieren, door en door.
Ik reageer er wat lacherig op maar een arts meldt me dat ik zo rond mijn veertigste zal moeten gaan dialyseren.
Mijn oudste zus, die toevallig een opleiding volgt voor dialyse-verpleegkundige, legt me de consequenties uit.
Ik ben begin twintig, een echt zondagskind met een onverwoestbaar optimisme, fladder nog door het leven en ik kan er me eigenlijk niet druk over maken. Wel heb ik ter harte genomen om meteen antibiotica te nemen als ik weer een nierbekkenontsteking zou krijgen.
Vreemd genoeg heb ik nog nooit een blaasontsteking gehad, ook nu niet.

Na enige omzwervingen, besluit ik om tandheelkunde te gaan studeren.
Er is weliswaar een *numerus clausus* op, maar ik besluit toch een verzoek in te dienen om toegelaten te worden.
Het toekomstbeeld van met veertig gedialyseerd moeten worden en dus maar voor korte tijd te kunnen werken, is mijn enige argument.
Blijkbaar zijn er niet veel toekomstige studenten, die met hun gezondheidsproblemen om toelating verzoeken en ik word alsnog geplaatst.

De studie blijkt een schot in de roos en mijn cystenieren wiegen me in slaap.
Met mijn beste vriendin reis ik in de zomers van noord naar zuid Italië.
Als we in Florence onze tent opslaan, blijf ik een nierbekkenontsteking te hebben.
Eigenwijs als ik ben, weiger ik alle onderzoeken.
Ik wéét toch wat er met me aan de hand is, en na twee nachten laten ze me op eigen risico gaan.
Deze ervaring slaat geen deuk in mijn zelfvertrouwen.

Michel van Egmond

BLOK 1

Nico en ik rijden zonder veel te zeggen naar Utrecht. We zijn op weg naar “het laatste-fase-gesprek”, zoals ik me dat altijd voor heb gehouden.

Vandaag bespreken we de start van het traject richting een mogelijke longtransplantatie.

Wat die fase precies inhoudt, heb ik me niet eerder willen afvragen, maar dat ie vroeger komt dan verwacht en (tegen beter weten in) gehoopt, is een feit.

Toen we een paar jaar geleden in Kenia en Tanzania op safari waren of op de Dominicaanse Republiek met paarden door het water reden, op Curaçao met een auto over het eiland crosten of de moskeeën bezochten tijdens onze cruise door het Midden Oosten, vroegen we ons echt wel eens af wanneer dat allemaal niet meer zou kunnen.

Maar een transplantatie... een ver van ons bed show.

Praten over het “wat als” deden en doen we vaak genoeg, maar hoe makkelijk gaat zo’n gesprek je af als de dreiging niet *voelbaar* is.

Het wordt allemaal opeens zo werkelijk....

Nu Nico verslechtert, is het volgens de artsen in Den Haag niet langer raadzaam om met de kennismaking in Utrecht, de plek waar het hopelijk ooit gaat gebeuren, te wachten.

“Je gezicht moet bekend worden,” wordt ons verteld. “Laat ze die vechtlust zien en wie weet gaat het helpen, op welke manier ook”.

We willen maar een ding: weg van hier.

Terug met die kop in het zand!

Terug naar dat onbezorgde leventje.

De specialist heeft ons verteld, verbaasd te staan van de kracht van Nico.

Op basis van de cijfers snapt hij niet hoe hij het zo goed blijft doen.

Maar de arts houdt rekening met een verslechtering en wil niet achter de feiten aanlopen.

“Een gesprek kan geen kwaad!”

“Niet dat je gelijk op de wachtlijst komt, maar dan kunnen we met z’n allen alvast gaan wennen aan het idee”.

Kun je daaraan wennen?

Nico is met zijn 47 kilo en 1 meter 83 VEEL te licht, en wat we natuurlijk al weten wordt ook uitgesproken: voor een transplantatie komt Nico nu zeker niet in aanmerking.

Hij zou de zware operatie niet overleven!

Om gescreend te kunnen worden, zal hij moeten aankomen. Maar meer gewicht zal er voor gaan zorgen dat zijn conditie verslechtert. Er zal een maagsonde moeten worden geplaatst om Nico te laten groeien.

Opeens wordt het me glashelder.

De conditie van Nico is al niet best, maar door de toename in gewicht en de daarmee gepaard gaande achteruitgang, zal het allemaal wel eens razendsnel kunnen gaan.

De stress slaat om m’n hart.

Zijn we over een jaar, over een half jaar, al aan de transplantatie toe?

Gaat er wel op tijd een donor zijn?

En *last but not least*: in welke rollercoaster komen we terecht?

Na een uitvoerig en duidelijk verhaal stappen we met een stapel folders onder de arm de kamer uit.

We zijn behoorlijk lam geslagen.

“Zo”, zegt Nico. “Zullen we dan nu maar ergens lekker een broodje gaan eten?”

“Goed idee schat”, komt er bij mij iets te enthousiast uit.

We gingen toch alleen maar kennismaken??

blok 2

DE WEEGSCHAAL IS DOORGESLAGEN

Marije Rubingh

BLOK 2

Ik ren naar vrienden die bij mij de straat wonen. Zij nemen de regie omtrent het vervoer over, en ik ga een tas met kleding pakken.

Om kwart over een 's nachts kom ik, na een urenlange autorit, aan in het UMCG.

Bij mijn moeder aangekomen zie ik gelijk dat zij er eigenlijk al niet meer is.

Zij is hersendood, de schade in haar hoofd is te groot en niet meer met een kwalitatief goed leven te verenigen.

Er wordt een protocol gevolgd waarin om de paar uur testjes worden gedaan om te kijken of er echt geen prikkels meer zijn tot zelfstandig ademen.

Gelukkig voor mijn moeder zijn die er niet.

Na een van de testjes komt de zuster naar de familiekamer en vraagt of wij weten of Riny een donorcodicil heeft.

“Ja hoor, dat heeft ze!” zeggen wij wat murw en gelaten.

Op dat moment weet ik niet dat dit feit, een stuk verder in mijn leven, nog een bijzondere betekenis krijgt.

De volgende dag om vijf voor half een neem ik samen met mijn zus definitief afscheid van mijn moeder.

Zij blijft nog op de kamer waar zij nu ligt, aan de beademing.

Er volgen allerlei onderzoeken die erop gericht zijn om te kijken, wat er uit haar lichaam geschikt is voor transplantatie, en om de juiste match te vinden op de wachtlijst.

Wij nemen bewust afscheid *voor* deze onderzoeken, al voelt het heel vreemd om haar daar zo achter te laten terwijl ze er op de een of andere manier ook nog is.

We beseffen echter dat wat er nu gaat gebeuren, vooral gericht is op de ontvangers van de organen, en dus niets met ons of mama te maken heeft.

In de dagen erna houden wij nauw contact met de mensen van het transplantatieteam.

Door de vele sneeuw loopt alles vertraging op en duurt het heel lang (meerdere dagen) voordat het lichaam van mijn moeder wordt vrijgegeven.

Kostbare dagen, want de dag van de uitvaart staat al vast.

Elke dag dat zij langer in het ziekenhuis verblijft, gaat van onze tijd af.

Ik ben bang dat het lichaam dusdanig aftakelt dat wij haar helemaal niet meer mogen zien.

Ik voel me boos en denk “Het eerst wat ik ga doen is mijn codicil intrekken, als dit allemaal achter de rug is.”

Na een paar weken is er nog een gesprek met het transplantatieteam.

De erkenning dat het in ons geval allemaal erg lang heeft geduurd en dat veel tegen zat, maakt alles goed.

Monique Mosheuvel

BLOK 2

Uiteindelijk beland ik als tandarts in Duitsland, waar ik met mijn partner een praktijk begin. Als Nederlanders worden we daar op handen gedragen.

Ik word jaarlijks door een uroloog gecontroleerd, zonder noemenswaardige problemen, behalve dat mijn creatinine-waarde langzaam stijgt.

In 1994 en 1996 krijg ik opeenvolgend mijn zoon Xander en dochter Juliette.

Ook daar doen mijn cystenieren niet moeilijk over, al laat de uroloog weten, dat ik beter geen derde kind meer neem.

Dat vind ik wel jammer maar mijn kinderen zijn gezond, wat zou ik dan zeuren.

In 2004 besluiten de vader van mijn kinderen en ik om onze privé relatie te beëindigen, onze goede zakelijke relatie blijft bestaan: 'Never change a winning team.'

In de jaren daarna stuurt de uroloog me naar de nefroloog omdat de creatinine-waarden steeds verder stijgen.

Ik vergeet weleens een controle omdat ik me goed voel maar in 2007 roept de nefroloog me ter verantwoording, het gaat wel om mijn gezondheid.

Vanaf dat moment ga ik trouw ieder jaar voor bloed- en urineonderzoek en een gezellig gesprek naar mijn nefroloog.

In September 2009 is er een reünie op mijn middelbare school, ik ga er met mijn jongere broer heen.

Het is reuze gezellig en ik ontmoet Gerbrand.

Een oude vriendin vertelt me, dat Gerbrand erg in me geïnteresseerd is maar ik wil alleen nog maar terug naar huis.

Haar opmerking laat me echter niet los en ik besluit een algemene email te schrijven, hij reageert!

En na enige leuke mails over en weer, stel ik voor samen iets in Venlo te drinken en dat doen we.

Het is niet liefde op het eerste gezicht, maar Gerbrand heeft mijn hart met fantastische mails veroverd.

Michel van Egmond

BLOK 2

Net is verteld dat de weegschaal is doorgeslagen.

Het langdurig balanceren op het randje lijkt om te slaan in een zich uiterst snel verslechterende situatie.

Ik heb het zien gebeuren! De afgelopen maanden en weken, maar zeker de laatste dagen en zelfs uren.

Ik jank mijn ogen uit m'n kop. De emmer is vol en stroomt over van pure machteloosheid.

Het is voor velen een raadsel hoe Nico zo stabiel – tussen aanhalingstekens – is gebleven, terwijl hij nog maar zo weinig zelf kan.

Steeds een stapje terug...

Constateren dat je wacht op een nieuwe kans op leven maar dat de tijd je grootste vijand is, wordt met de minuut duidelijker en is ZO frustrerend!

Wilskracht, eindeloos vertrouwen en mijn steun houden Nico figuurlijk overeind – dus mijn hoofd kan niet buigen.

Tot nu...

Ik heb hem zien instorten.

Na zijn ribbreuk die hij een paar dagen terug opdeed door het hoesten, lijkt het leven letterlijk uit hem weg te vloeien.

Ademhalen vraagt te veel van zijn lijf.

Het maakt mij bang om hem zo te zien aftakelen.

Waar ik al maanden voor vrees, gebeurt onder mijn ogen en ik kan er niets aan doen.

Als de arts komt vertellen dat de infectiewaarden van Nico extreem zijn gestegen, dat het bijna een wonder mag heten dat hij nog leeft en zeker dat hij nog rechtop zit, wordt de waarheid te veel.

Heb ik dan toch met mijn kop in het zand geleefd?

Heb ik de dreiging, de dreiging dat ik Nico ook kon gaan verliezen, dan toch onderschat?

Hij staat toch op de wachtlijst voor nieuwe longen en dan komt het uiteindelijk toch goed?!

De knoop in mijn maag gaat niet meer weg.

Ik hoor het medisch team ergens in de verte vertellen dat Nico moet worden overgebracht naar een plek waar hij, bij een verdere verslechtering, direct kan worden aangesloten op een kunstlong.

De ervaring heeft geleerd dat een leven daarmee zo'n tien dagen kan worden verlengd.

Hopelijk genoeg in afwachting van HET telefoontje.

Om aangesloten te kunnen worden aan de ECMO zal de infectiewaarde wel eerst drastisch moeten dalen. Daartoe zal Nico in slaap worden gebracht en op de IC in Utrecht met een overdosis antibiotica worden bestookt.

blok 3

IK WEET NIET WAT IK VOEL

Michel van Egmond

BLOK 3

Wat niemand verwacht gebeurt: op de IC in Utrecht weten ze de bloedvergiftiging die hem bijna fataal werd, na een aantal dagen onder controle te krijgen en Nico wordt wakker gemaakt.

Wat een genot om die kanjer weer in die prachtige blauwe ogen te kunnen zien!

Natuurlijk gaat ook dit wakker worden niet zonder slag of stoot; maar als je een paar dagen geleden nog te horen krijgt dat Nico een transplantatie mogelijk niet meer zal halen, wil je niet weten hoe intens gelukkig het je kan maken om iemand simpelweg aan te kijken!

En hoe frustrerend is het als je nog geen twee dagen later te horen krijgt dat de opgaande lijn weer is gekeerd.

Nu Nico niet meer zelfstandig in staat is om te ademen (met name uitademen vraagt te veel kracht waardoor hij zichzelf vergiftigt), is de longmachine aangesloten die via het bloed zorgt voor de hoognodige zuurstofvoorziening.

Nico is volop bezig om te leren vertrouwen op het apparaat dat zijn longfunctie over neemt, wanneer de machine het opgeeft.

Ik sta machteloos aan de zijlijn maar ben er voor hem.

“Help me,” fluistert hij en mijn hart breekt.

Weer zal een operatie nodig zijn, nu om de machine in de hals aan te sluiten in plaats van in de lies, in de hoop dat het op die plek beter zal gaan.

Nico is nummer drie bij wie die ingreep wordt uitgevoerd.

Aan het toedienen van de nodige pijnbestrijding kleeft, zo wordt mij fijntjes verteld, een (in principe puur theoretisch) risico op een dwarslaesie.

Maar welke keus is er?

Gelukkig is er ook iets positiefs aan die longmachine!

Hij zorgt namelijk voor een *sky high ranking* op de internationale wachtlijst.

Wie weet is hij nu echt snel aan de beurt...

Nico heeft het zwaar! Door de mega heftige medicatie begint hij te ijlen en denkt dat hij dood gaat doordat er geen pillen meer zouden zijn. Een ander moment zegt hij dood te willen. Later blijkt dat hij de pillen waar hij zijn hele leven al zo van afhankelijk is, mist. Doordat hij ze niet meer kan innemen worden ze echter in vermalen toestand door een infuus ingebracht.

Nico vertrouwt volledig op mij.

Alleen ik krijg hem rustig op momenten dat hij na de lichtste inspanning niet meer op adem komt.

Continue praat ik op hem in en probeer hem af te leiden van het nu door verhalen te vertellen over de vakantieoordn waar wij waren of over andere gebeurtenissen in ons leven.

Als ik even zoek naar woorden zegt hij doodleuk: “ Ga door, niet stoppen...”

BLOK 3

Al in een vroeg stadium vertel ik Gerbrand over mijn cystenieren en zijn reactie is hartverwarmend: als het nodig is, kan ik een nier van hem krijgen.
Ik ben ontroerd maar hecht er niet teveel aandacht aan, we zijn tenslotte verliefd.
Onze Latrelatie is *made in heaven*.
Mijn nierfunctie takelt langzaam verder af, en mijn nefroloog probeert me voor te bereiden op de aanstaande dialyse.
Zoals ik al verteld heb ben ik nogal eigenwijs, en ik heb daarmee mijn nefroloog beslist tot wanhoop gedreven.
Ik werk echter nog volledig, en ja – ik doe in de pauze meestal een dutje, maar met mij is er nog steeds niets aan de hand.
Mijn nierfunctie daalt naar 15%, 12%, 11% en bij 9% weigert hij nog met me mee te gaan.
Ik moet maar een shunt laten zetten want aan dialyseren is nu geen ontkomen meer aan.
Het is de eerste keer dat ik teleurgesteld ben.
Ik voel me toch nog goed..?

Als ik aan Gerbrand vertel dat ik een shunt ga laten plaatsen, reageert hij ook teleurgesteld - wat me verbaast.
Maar dan zegt ie: "Ik heb je toch een nier van mij beloofd?"
Ik weet niet wat ik allemaal voel: liefde, verbazing, vreugde, verdriet, opwinding.
Nee, dit meent hij niet serieus. Dit kan en mag ik niet van hem verlangen.
Gerbrand is psycholoog, heeft er meer over nagedacht dan ik, en is bloedserieus.
Nu ik dit vertel, voel ik weer die intense liefde en warmte waarmee hij mij met zijn opmerking overgoot.
We noemen het *egoïstisch altruïsme*, want als het met mij goed gaat dan gaat het met hem ook goed.

Omdat ik zo lang gewacht heb, moet ik toch dialyseren, maar dat is in Duitsland pure verwennerij.
In al mijn optimisme ben er overigens van overtuigd, dat het niet lang zal duren voor de transplantatie een feit is.
Deze zal plaats vinden in het Academisch Ziekenhuis van Maastricht.
Daar worden we aan heel wat onderzoeken onderworpen, en tot onze intense vreugde blijken we een match te zijn: Als dat geen liefde is!

In deze tijd realiseer ik me dat Gerbrand door deze donatie van een gezonde man in een nierpatiënt verandert en ik vraag hem of hij echt wel zeker is van zijn beslissing.
Als hij nu zou afhaken, zou ik het begrijpen en het hem niet kwalijk nemen.

Ik ben de kneus, niet hij – maar hij blijft bij zijn besluit, en we gaan ervoor.

Marije Rubingh

BLOK 3

Veel van de getransplanteerde organen maken het goed bij de ontvangers.

Heel raar misschien, maar dat voelt toch een beetje goed.

Er wordt gevraagd of wij behoefte hebben aan contact met ontvangers: “Nee natuurlijk niet, wij zijn in de rouw en zij vieren het leven, beide een zeer intiem en intens proces waar we evenveel recht op hebben en waarin we weinig voor elkaar kunnen betekenen, toch? ”

De arts vindt het fijn dat wij er zo in staan; soms gaan mensen elkaar via het internet opzoeken en dat kan soms heel mooi zijn maar vaak zorgt het voor ongemakkelijke situaties. Als transplantatieteam raden zij dat dan ook altijd af.

Wel kunnen mensen als ze de behoefte hebben een bedankbrief schrijven aan de nabestaanden.

Die wordt dan anoniem doorgestuurd, op een moment dat de nabestaanden daarvoor open staan.

Wij laten op dat moment open of we zo’n brief eventueel wel of niet willen ontvangen.

We zitten nog teveel in ons eigen verdriet om daar nu over te beslissen, en... misschien komt er wel helemaal geen brief.

Die komt er wel.

Een half jaar later krijg ik een telefoontje van het transplantatieteam.

Er is een bedankbrief van de ontvanger van een van de organen en men vraagt of wij die willen ontvangen.

Ik bel gelijk mijn zus en Martijn over het telefoontje:

“We hoeven geen bedankje toch?”

“Maar ja, iemand is heel blij en wil dat graag met ons delen...”

We besluiten de brief te ontvangen en hebben vanaf dat moment elke dag even contact met elkaar: “Is de post al geweest?”

Het brengt ons even weer heel dicht bij elkaar.

De aanhef van de brief, “Dierbare onbekenden”, ontroert ons direct!

Het is een brief waarin de getransplanteerde ons erkent in ons verdriet, en tegelijk zijn vreugde, over zijn doorstart in het leven, met ons deelt.

De Brief doet ons goed.

Het maakt het verdriet en het gemis niet minder, het biedt geen troost, het geeft geen zin aan de dood van mijn moeder, maar het is toch bijzonder dat onbekenden met liefde aan haar denken. Dat verdient ze!

Jaren verstrijken, het verdriet slijt.

De warmte, die ik voel als ik aan haar denk, blijft.

Af en toe pak ik de mooie bedankbrief nog eens uit het mapje.

blok 4

MET EEN GLIMLACH...

Michel van Egmond

BLOK 4

En net op het moment dat ik denk dat we het allemaal wel gehad hebben, wordt Nico overvallen door enkele longbloedingen achter elkaar.

Het bloeden moet stoppen!!

Het zal toch niet gebeuren dat hij na al die inspanningen zijn kans niet krijgt?!?

Nico ziet dat ik compleet instort en waar hij de kracht vandaan haalt is mij een raadsel maar opeens gaat de knop om en is hij er voor mij.

Het bloeden stopt uiteindelijk en we huilen.

Blij, angstig, kapot...

Ooit is gezegd dat de longen zouden komen op een moment dat Nico en ik er allebei niet aan zouden denken.

We hebben toen vriendelijk gelachen en bedacht dat dat moment er dus nooit zou komen.

Hoe kon je immers niet aan de longen denken?

En toch had die persoon gelijk.

De laatste dagen ben ik onbewust rekening gaan houden met een foute afloop. Is dat een vorm van zelfbescherming?

En nu er om 6.00 uur op mijn slaapkamerdeur wordt geklopt, is de eerste gedachte die door mijn hoofd schiet: 'O nee, nu is ie nog overleden terwijl ik niet bij hem was!'

Mijn maag trekt samen en de angst slaat om mijn hart.

Met lood in mijn schoenen open ik de deur en daar staat de dienstdoende verpleegkundige.

Die meldt mij met een voorzichtige glimlach om zijn mond dat er eindelijk eens GOED nieuws is.

ER ZIJN LONGEN!!

Ook Nico is intens gelukkig maar beseft tegelijkertijd dat onze blijdschap gepaard gaat met het grote verdriet bij de nabestaanden van onze held.

Samen danken we de donor die bij leven de kracht heeft weten te vinden om, geheel belangeloos, een wildvreemd persoon een tweede kans te bieden.

Waar jaarlijks, zolang de tijd gegeven is, de verlongdag van Nico zal worden gevierd, zal de grootsheid van onze donor net zo hard worden herdacht.

In ons hart.

Voor altijd!

Marije Rubingh

BLOK 4

Dan komt de dag waarop ik mijn huis aan het schoonmaken ben.

De tv staat op de achtergrond aan en ik wil net de stofzuiger aanzetten als ik een paar flarden van een gesprek tussen twee mensen opvang.

Ik hoor: “sneeuw, kerst, transplantatie, bijna dood, afscheid, Groningen...”

Ik blijf met de buis van de stofzuiger in mijn hand roerloos voor de tv staan: “Wat heeft deze man met Groningen?”

Veel dingen die genoemd worden komen uit *mijn* herinneringen.

Heel even denk dat ik door “slaaptekort uit een nachtdienst” dingen hoor die er niet zijn. Ik leg de stofzuiger aan de kant en ga op de bank zitten. Er schiet van alles door mij heen: “Het zal toch niet...? Maar wat als het wel...? Wat een grappige man... Mama moest eens weten...”

Er komt een glimlach op mijn gezicht.

“Ja maar als het wel... dan zou het wel heel passend zijn... zij zou hem ook leuk gevonden hebben.”

Ik voel me heel opgelaten, vrolijk, licht euforisch. Ik stuiter door het huis, allerlei flarden van gedachten tuimelen door mijn hoofd zonder dat het concreet wordt.

Ik voel me blij en hoop stiekem dat *als* er iets doorleeft van mijn moeder, dat het dan in deze man is.

Ik ben er namelijk direct van overtuigd dat als zij elkaar bij leven hadden ontmoet, ze een klik zouden hebben gehad. Ik vind het zo gaaf! Een cadeautje! na 5 jaar!

Ik wil het aan iemand vertellen, maar ik weet nog niet hoe.

“En,” denk ik, “als je iets vertelt, dan is het zo, en kan je niet meer terug! Je kunt het ook zo laten. Het is net een mooi sprookje, houd het voor jezelf, dan kan niemand het bederven.”

Er verstrijkt bijna weer een jaar, tot ik in de auto stap en een spotje hoor op de radio over iemand die getransplanteerd is.

Ik herken de stem van de persoon op de televisie.

Ik zit met een grijns op mijn gezicht in de auto en vraag mij hardop af: “Wat moet ik hier mee?” en “Moet ik hier iets mee?” “Waarom kruist deze man steeds mijn pad? Is hij op zoek naar de andere kant van het verhaal, ons misschien gezamenlijk verhaal?” “Dat is een kant die alleen ik hem kan geven.”

Vanaf dat moment, toeval of niet, komt het spotje met zijn stem iedere keer voorbij als ik in de auto zit.

Op een middag besluit ik in een opwelling om heel voorzichtig een mail te sturen.

Ik tast eerst af of hij is wie ik denk dat hij is, door een paar zinnestjes uit de bedankbrief te

citeren en vraag of hij inderdaad de andere kant van “zijn” verhaal wil horen.

Ik ben er niet op uit om iemands mythe te verstoren.

Ik zoek contact omdat ik iets wil geven.

Ik ben niet op zoek naar iets, heb mijn rouwproces doorlopen, voel mij sterk, heb vrede met de dood van mijn moeder.

Mijn intenties zijn puur, en als de persoon het verhaal niet wil horen is dat ook prima, dan zal dat mij niet kwetsen.

Monique Mosheuvel

BLOK 4

Wat me van al de bezoeken in Maastricht nog zeer helder voor ogen staat, is dat ik de eerste keer nog huppelend de trap op rende en een week later na vijf treden al stond te snakken naar adem.

Het was alsof mijn lichaam zich eindelijk mocht laten gaan.

Voor het eerst in mijn leven was ik me bewust van het feit dat ik niet gezond was.

In het totaal werd ik zes weken gedialyseerd in Duitsland, kreeg er ook EPO toegediend zodat ik weer energie voor twee had.

Voor de operatie moest ik nog een keer in Maastricht gedialyseerd worden.

Ik ben blij dat ik dat maar één keer hoefde mee te maken, want of ik dan nog zo optimistisch was geweest betwijfel ik.

30 april 2014 is de dag van onze operatie.

Ik noem het geen wedergeboorte omdat ik niet écht ziek ben geweest.

Nee, 30 april 2014 is de dag dat Gerbrand en ik voor altijd een (h)echte eenheid zijn geworden.

Gerbrand wordt als eerste opgehaald en ik haal nog snel een vrolijke luchtballon, voor als hij terugkomt.

Het duurt een eeuwigheid maar voordat ik onder zeil ga, komt de chirurg vertellen dat de operatie geslaagd is, en dat ie een mooi niertje voor me heeft.

Wanneer ik op de Intensive Care bijkom, moet ik wachten tot mijn niertje gaat werken.

Dat wil dat niertje niet.

Ik ben verdrietig, want als het niet lukt, is Gerbrand voor niets verminkt.

Uiteindelijk word ik weer de operatiekamer ingerold en moeten we wachten tot de chirurg arriveert.

Het is een geluk dat hij wat verder weg woont, want plotseling doet de nier wat er van hem verwacht wordt: hij produceert urine.

Ik realiseer me dat het echt de nier van Gerbrand is. Zoals ook Gerbrand zich niet hals over kop in een avontuur stort, heeft ook zijn nier eerst de kat uit de boom gekeken.

Gerbrand, mijn lief, dank je wel!

Marije Rubingh

BLOK 4

Na de eerste aftastende mails besluiten wij dat we elkaar willen ontmoeten.

Het wordt een etentje buiten de deur, in het bijzijn van onze partners.

Op de fiets er naar toe ben ik nerveus.

Het voelt een beetje als een internetdate – met de gewone spanning die daarbij hoort: “Wat nu als er ongemakkelijke stiltes vallen?”

“Wat delen we nu eigenlijk met elkaar, een stukje vlees waar ik de herkomst van ken...”

Gelukkig maak ik mij druk om niets en wordt het een heel gezellige avond, waarin ik af toe zelfs even lijk te vergeten wat de aanleiding van ons samenzijn is.

Het is fijn, om mijn moeder waar ik heel trots op ben, voor te mogen stellen aan nieuwe mensen.

Mensen die daadwerkelijk geïnteresseerd zijn in haar verhaal, omdat zij zich zo verbonden met haar voelen.

Ik vind het fijn om invulling te kunnen geven aan onderwerpen waarover de ontvanger zich soms dingen heeft afgevraagd.

Je weet, als je je donorcodicil invult, niet wie je er in de toekomst mee gaat helpen, en als ontvanger weet je normaal gesproken niet van wie je een orgaan ontvangt.

In ons specifieke geval kan ik met recht zeggen dat het ontmoeten van de getransplanteerde voor mij als een cadeautje achteraf voelt.

‘Ik voel mij gevuld met geluk, met een randje verdriet, want het raakt ook mijn verlies weer even aan.’

Mijn moeder en de getransplanteerde zijn een fantastische match.

Jammer dat zij elkaar niet bij leven hebben ontmoet!